

Lovforslag nr. L 173. Fremsat den 22. februar 2001 af arbejdsministeren (Ove Hygum)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension

(Grundlagsrente, tarifsystem, dødsfaldsydelser)

§ 1

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 4. januar 2001, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 2, ændres »efter den 1. juli 1992« til: »i perioden fra den 1. juli 1992 indtil den 1. januar 2002«.

2. I § 8 a indsættes efter »den 1. juli 1992«: »indtil den 1. januar 2002«.

3. Efter § 8 a indsættes:

»§ 8 b. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2002, med fradrag af beløb efter § 16, ydes pension som angivet i bilag A i overensstemmelse med Arbejdsmarkedets Tillægspensions pensionsgrundlag, jf. § 18. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan ændre pensionsbeløbene for så vidt angår fremtidige bidrag.

Stk. 2. Pensionen som nævnt i stk. 1, fastsættes på grundlag af en rentesats på 2 pct. p.a. Efter indstilling af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan arbejdsministeren efter forhandling med Finanstilsynet ændre satsen.«.

4. I § 9, stk. 1, 3. pkt., ændres »med Finanstilsynets godkendelse« til: », jf. § 18«.

5. § 9, stk. 4 og 5, affattes således:

»Stk. 4. Ønskes tillægspensionen udbetalt fra et tidspunkt, der ligger efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med en forhøjelsesprocent for hver måned udbetalingen udskydes, regnet fra

det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år. Forhøjelsen beregnes i forhold til den pension medlemmet ville have været berettiget til for den foregående måned. For pension optjent før 1. januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,8 pct. pr. måned. For pension optjent fra 1. januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,6 pct. pr. måned.

Stk. 5. Til personer, der er fyldt 60 år den 1. juli 1999 eller senere, kan tillægspension efter anmodning udbetales før det fyldte 67. år, dog ikke før det fyldte 65. år. Ønskes tillægspensionen udbetalt fra et tidligere tidspunkt end det 67. år, nedsættes pensionen med en nedsættelsesprocent for hver måned pensionen ønskes udbetalt før det 67. år. Nedsættelsen beregnes i forhold til den pension medlemmet ville have været berettiget til for den efterfølgende måned. For pension optjent før 1. januar 2002 er nedsættelsesprocenten 0,8 pct. pr. måned. For pension optjent fra 1. januar 2002 er nedsættelsesprocenten 0,6 pct. pr. måned.«.

6. I § 9 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Hvis arbejdsministeren ændrer rentesatsen, jf. § 8 b, stk. 2, kan bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension ændre forhøjelses- henholdsvis nedsættelsesprocenten i stk. 4 og 5 for så vidt angår pension optjent efter ændringen af rentesatsen.«.

7. I § 12, stk. 4, 2. pkt., og § 13, stk. 5, 2. pkt., ændres »forventede bidrag indtil 67-året, beregnet på grundlag af den forudgående bidragsbeta-

ling« til: »bidrag vedrørende tiden indtil 1. januar 2002«.

8. I § 13, stk. 2, udgår »ved den efterlevendes 62. år«.

9. I § 13 indsættes som stk. 7 og 8:

»Stk. 7. For engangsbeløb efter stk. 1, hvor dødsfaldet sker efter den 1. januar 2002, gælder det samme som nævnt i § 11, stk. 4.

Stk. 8. Begøring om engangsbeløb efter stk. 2, skal være indgivet senest ved den efterlevende ægtefælles 67. år, men ikke tidligere end den 1. januar 2007.«.

10. § 14 a, stk. 2; 2. pkt., affattes således:

»Bestyrelsen fastsætter regler for bestemmelse af kapitaliseringsværdier, jf. § 18.«.

11. Overskriften til kapitel 4 affattes således:

»Ydelser ved dødsfald (ATP-bidrag vedrørende tiden før den 1. januar 2002)«.

12. Efter kapitel 4 indsættes:

»Kapitel 4 a

Ydelser ved dødsfald (ATP-bidrag vedrørende tiden fra den 1. januar 2002)

Ydelser til ægtefæller og samlevende

§ 14 b. Til efterlevende ægtefæller eller samlevende efter medlemmer af tillægspensionsordningen, udbetales der ved medlemmets død et engangsbeløb på 40.000 kr. Retten til engangsbeløbet for ægtefæller berøres ikke af, at separation mellem ægtefællerne har fundet sted.

Stk. 2. Som samlevende anses personer, der har fælles bopæl og kan indgå ægteskab med hinanden. For at opnå ret til en ydelse efter stk. 1, skal de samlevende ved en skriftlig notering hos Arbejdsmarkedets Tillægspension have indsat hinanden som modtager af denne ydelse. Samlivet, jf. 1. pkt., skal bestå på tidspunktet for noteringen hos Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det er endvidere en betingelse, at samlivet har bestået i mindst 2 år forud for dødsfaldet. I tilfælde af samleverens institutionsophold skal kravet om fælles bopæl i 4. pkt., have været opfyldt forud for opholdet.

Stk. 3. Ydelse efter stk. 1, kan udbetales til en efterlevende efter et medlem, der har været medlem af tillægspensionsordningen i sammenlagt mindst 2 år og som derudover har betalt bidrag

svarende til 2 årsbidrag i henhold til § 4 a eller § 15, stk. 1.

Stk. 4. Beløbet i stk. 1, kan reguleres af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 5. Engangsbeløb efter denne bestemmelse, der ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet, tilfalder Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.

§ 14 d. Ægtefæller efter medlemmer af tillægspensionsordningen, der har ret til et beløb efter § 11 og § 12 og samtidig har ret til et beløb efter § 14 b, har alene ret til at få udbetalt det højeste af disse beløb.

Børneydelse

§ 14 e. Til børn efter medlemmer af tillægspensionsordningen, udbetales der ved dødsfald et engangsbeløb. Beløbet udgør for hvert barn under 21 år 40.000 kr.

Stk. 2. For børn under 18 år, udbetales beløbet til værger for det eller de berettigede børn.

Stk. 3. Ydelse efter stk. 1, kan udbetales til børn efter medlemmer, der har været medlemmer af tillægspensionsordningen i sammenlagt mindst 2 år og som derudover har betalt bidrag svarende til 2 årsbidrag i henhold til § 4 a eller § 15, stk. 1.

Stk. 4. Beløbet efter stk. 1, kan reguleres af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 5. Engangsbeløb efter denne bestemmelse, der ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet, tilfalder Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 14 f. Børn efter medlemmer af tillægspensionsordningen, der har ret til et beløb efter § 11 a og samtidig har ret til et beløb efter § 14 e, har alene ret til at få udbetalt det højeste af disse beløb.

§ 14 g. Udbetaling af engangsbeløb efter §§ 14 b og 14 e sker efter anmodning fra den berettigede.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte regler for beregning og udbetaling af engangsbeløb efter §§ 14 b og 14 e.«.

13. § 16 affattes således:

»§ 16. For alle bidragsbetalende medlemmer beregnes årligt et beløb, der fradrages forlods i det enkelte medlems indbetalte pensionsbidrag for beregning af pension efter § 8 b. Det beregnede beløb er sammensat af

- a) et beløb, der dækker dødsfaldsydelsen efter § 14 b i det enkelte bidragsår, og
- b) et beløb, der sikrer opretholdelse af dækningen efter § 14 b i de perioder, hvor der ikke betales tilstrækkelige bidrag til at dække det nævnte fradrag.«.

14. § 17 g, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

»For ATP-bidrag indbetalt i henhold til § 2 a, stk. 1-2 og stk. 3, for så vidt angår lønmodtagere, der modtager godtgørelse eller jobrotationsydelse, samt stk. 5 og 6, medregnes ved fordelingen halvdelen af de i medfør af disse bestemmelser indbetalte bidrag.«.

15. Overskriften til kapitel 6 affattes således:

»Pensions- og hensættelsesgrundlag«.

16. § 18 affattes således:

»§ 18. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal anmeldte et pensionsgrundlag til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget tages i anvendelse. Det samme gælder enhver efterfølgende ændring i grundlaget. Pensionsgrundlaget skal indeholde angivelse af

- 1) grundlaget for beregning af egenpensionsoptjening, jf. kapitel 3,
- 2) grundlaget for beregning af ydelser ved dødsfald, jf. kapitel 4 og 4 a, og
- 3) regler for fordeling af det realiserede resultat til medlemmerne og andre berettigede.

Stk. 2. Det anmeldte pensionsgrundlag skal baseres på betryggende forudsætninger om beregningselementerne, og det skal være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede.

Stk. 3. Der skal tilstræbes en langsigtet bonuspolitik, der sikrer pensionernes realværdi.

Stk. 4. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere bestemmelser om de i stk. 1-3 nævnte forhold.«.

17. § 19 affattes således:

»§ 19. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal anmeldte et hensættelsesgrundlag til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget tages i anvendelse. Det samme gælder enhver efterfølgende ændring i det nævnte grundlag. Hensættelsesgrundlaget skal indeholde angivelse af bereg-

ningsgrundlaget til opgørelse af pensionshensættelserne.

Stk. 2. Hensættelsesgrundlaget skal fastsættes således, at hensættelserne må anses for tilstrækkelige til, at Arbejdsmarkedets Tillægspension kan opfylde sine pensionsforpligtelser.

Stk. 3. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere bestemmelser om de i stk. 1-2 nævnte forhold.«.

18. § 24 b affattes således:

»§ 24 b. Den ansvarshavende aktuar skal påse, at Arbejdsmarkedets Tillægspension overholder det anmeldte pensions- og hensættelsesgrundlag, herunder at pensions- og hensættelsesgrundlaget til enhver tid er i overensstemmelse med de i § 18, stk. 1-3 og § 19, stk. 1-2, nævnte krav. Den ansvarshavende aktuar skal i denne forbindelse gennemgå det aktuarmæssige indhold i Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiviteter og materiale i øvrigt.

Stk. 2. Den ansvarshavende aktuar skal omgående indberette enhver tilsidesættelse af de i stk. 1, nævnte forhold til Finanstilsynet. Den ansvarshavende aktuar har ret til af direktøren at forlange alle oplysninger, som er nødvendige for udøvelsen af hvervet. Finanstilsynet kan kræve de oplysninger af den ansvarshavende aktuar, som er nødvendige til bedømmelse af Arbejdsmarkedets Tillægspensions økonomiske stilling.

Stk. 3. Den ansvarshavende aktuar skal årligt indsende en beretning til Finanstilsynet. Denne beretning skal indeholde en aktuarmæssig opgørelse af status i Arbejdsmarkedets Tillægspension i overensstemmelse med det anmeldte hensættelsesgrundlag.

Stk. 4. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere bestemmelser om de i stk. 1-3 nævnte forhold.«.

19. § 26, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsen og direktøren er forpligtet til at anbringe Arbejdsmarkedets Tillægspensions kapital på en hensigtsmæssig og for medlemmerne tjenlig måde, således at der er betryggende sikkerhed for, at Arbejdsmarkedets Tillægspension til enhver tid kan opfylde sine forpligtelser. Ved midlernes anbringelse skal der tilstræbes en opretholdelse af midlernes realværdi.«.

20. I § 26, stk. 2, ændres »bilag A« til: »bilag B«.

21. § 27 affattes således:

»§ 27. Finder Finanstilsynet, at kravene i kapitel 6 ikke er overholdt, afgiver Finanstilsynet efter at have forhandlet med Arbejdsmarkedets

Tillægspension indberetning herom til arbejdsministeren.«.

22. § 27 c affattes således:

»§ 27 c. Finanstilsynet afgiver til arbejdsministeren en årlig beretning om tilsynet med Arbejdsmarkedets Tillægspension og en særskilt beretning baseret på en gennemgang af den ansvarshavende aktuars beretning om den aktuar-mæssige status i Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. § 24 b, stk. 3. Arbejdsmarkedets Tillægspension underrettes om beretningernes indhold.«.

23. I § 36, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»I andre tilfælde kan indsigelse ikke fremsættes, når der er forløbet 5 år fra det tidspunkt, hvor et evt. bidrag skulle have været indbetalt til Arbejdsmarkedets Tillægspension.«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2002. § 1, nr. 14, træder dog i kraft den 1. januar 2001.

Stk. 2. Kun samlivsperioder fra den 1. januar 2002 medregnes i samlivskravet på 2 år efter § 14 b, stk. 2.

Stk. 3. Kun medlemskab og bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2002, medregnes i karenperioderne på 2 år efter § 14 b, stk. 3 og § 14 e, stk. 3.

Stk. 4. Bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2002, kan ikke danne baggrund for beregning af ydelser efter § 11 og § 11 a.

Stk. 5. Medlemmer, der er fyldt 65 år den 1. januar 2002, er ikke omfattet af lovforslagets nr. 12 og 13.

Almindelige bemærkninger

Regeringen nedsatte i juni 1999 en arbejdsgruppe, som fik til opgave at forsøge at vurdere evt. konsekvenser for ATP-ordningen som følge af den vedvarende lave rente samt at vurdere hermed beslægtede problemstillinger. I arbejdsgruppen har siddet repræsentanter fra Økonomiministeriet, Arbejdsministeriet, Finansministeriet, Finanstilsynet og ATP.

Baggrunden herfor var de senere års generelle fald i renteniveauet. Det faldende renteniveau har ført til nedsættelser af den maksimalt tilladte grundlagsrente ved nytægning af pensionsaftaler i livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser til i dag 2,0 pct. De vilkår, der gælder for ATP som en lovreguleret forsikringsordning, bør ikke mindst i forhold til spørgsmål om finansiering og afdækning svare til det, der gælder for andre pensionsordninger. Det gør de ikke i dag, idet der fortsat nytægnes pensionstilsagn i ATP, som forudsætter, at ATP opnår et langsigtet afkast på 4,5 pct. efter skat.

Den højere grundlagsrente har rejst usikkerhed om ATP-ordningens muligheder for at regulere sine pensioner og pensionstilsagn og sikre, at disse nogenlunde kan fastholde deres realværdi. Beregninger foretaget af ATP peger således på, at sandsynligheden for, at ATP ikke på længere sigt vil kunne opnå et investeringsafkast, som er tilstrækkeligt til også at sikre tilsagnet og pensionernes realværdi, er forholdsvis stor.

ATP er Danmarks største og mest udbredte arbejdsmarkedspensionsordning. Ordningen blev indført i 1964 med henblik på at sikre lønmodtagere et tillæg til folkepensionen. Siden er kredsen af bidragsbetalende medlemmer blevet udvidet væsentligt. Først med medlemsgrupper, der midlertidigt var fraværende fra arbejdsmarkedet dvs. typisk dagpengemodtagere. Siden er andre grupper af overførselsindkomstmottagere også blevet omfattet. Disse udvidelser af bidragsbetalende medlemsgrupper betyder, at ATP i dag fremstår som en socialt orienteret ordning, der fremover sammen med Den Særlige Pensionsopsparing netop vil kunne sikre meget brede grupper i den danske befolkning et væsentligt supplement til folkepensionen.

ATP-ordningen adskiller sig fra typiske arbejdsmarkedspensionsordninger ved, at ordningen bygger på et aldersneutralt grundlag – et princip om lige pension for lige bidrag uanset indbetalers alder. Det aldersneutralt grundlag er udtrykt i lovens bestemmelser om omsætningsforholdet mellem bidrag og pension, der er fastsat som 396 kr. i bidrag = 100 kr. i egenpension.

Bestemmelserne rummede som led i ordningens opbygning en særlig begunstiggelse af en række ældre fødselsårge, da ønsket var, at ordningen så hurtigt som muligt skulle kunne give medlemmer, der blev pensioneret, en reel pensionsret. De generelle bestemmelser om omsætningsforholdet er ændret ved flere lejligheder siden ordningens start. Dette skete senest ved en lovændring i 1992, som indebar, at forholdet mellem bidrag og pension blev gjort lige for alle medlemmer - dvs. at der skete en yderligere fastlåsning af den enkeltes optjeningsvilkår.

ATP har under indtryk især af det faldende renteniveau og ændringer i beskattningen af pensionsafkast i de senere år sigtet mod at opbygge en større bonusudjævningsfond og dermed fortsat sikre mulighederne for at yde en rimelig fremtidig bonusregulering af allerede optjente pensionsrettigheder. Opbygningen af disse større hensættelser har kunnet lade sig gøre som følge af ændringer i ATP's regnskabsprincipper (overgang fra bogførte aktieværdier til markedsværdi), gunstige markedsvilkår og senest en tilbageholdende bonuspolitik. Således valgte ATP ikke at udlodde bonus for 1999. Formålet med at øge bonusudjævningsfonden er i lyset af de nævnte forhold at sikre allerede optjente pensionsrettigheder en bedre fremtidig regulering. Opbygningen af reserver betyder samtidig, at ATP ikke for nærværende har problemer med at kunne indfri sine pensionsforpligtelser og heller ikke forventes at få problemer hermed de nærmeste år.

ATP adskiller sig fra andre arbejdsmarkedspensionsordninger ved, at det løfte ATP giver det enkelte medlem alene omfatter rettigheder skabt på grundlag af allerede indbetalte bidrag, en såkaldt indskudsordning. Derimod er der ikke givet tilsagn om mulighed

for fortsat optjening på samme vilkår som hidtil. Det betyder, at den styrkelse af ordningens sikkerhed, som kommer ud af en grundlagsrentenedsættelse, i ATP er langt stærkere end det, der findes i andre ordninger. Det skyldes, at en sådan ændring i ATP – i modsætning til andre ordninger – vil omfatte al fremtidig optjening.

ATP's bestyrelse har givet udtryk for, at den finder det påkrævet at nedsætte grundlagsrenten for ATP og har i den forbindelse anbefalet en overgang til et tarifgrundlag i stedet for det nuværende aldersneutrale grundlag.

Det her fremsatte lovforslag om ændring af ATP indeholder fire hovedelementer:

1. En nedsættelse af grundlagsrenten.
2. Overgang til en tarifbaseret ordning.
3. Formuefællesskab mellem den hidtidige og den nye ordning.
4. Omlægning og modernisering af dødsfaldsydelserne (ægtefælle- og børneydelse).

Endelig indeholder lovforslaget en række mere tekniske ændringer, herunder konsekvensændringer.

1. Nedsættelse af grundlagsrenten

En renteforudsætning, der er lavere end de nuværende 4,5 pct., vil først og fremmest styrke ordningens langsigtede bonusevne, og dermed dens evne til at sikre, at afgivne tilsagn og ydelser kan følge fx prisudviklingen. Dernæst vil det øge ordningens generelle sikkerhedsmargin.

Grundlagsrentens størrelse handler ikke så meget om, hvor mange penge pensionisterne skal have. Der bliver som udgangspunkt hverken flere eller færre penge af at vælge en højere eller lavere grundlagsrente. ATP udbetaler pension baseret på grundlagsrenten og bonus. Alt andet lige vil en lavere grundlagsrente blot betyde en højere bonus. Udbetalingsprofilen vil således ændre sig.

Grundlagsrentens størrelse vil have betydning for, hvorvidt pensionstilsagn og pensioner kan gøres relativt værdifaste, eller om deres realværdi skal være faldende over tid.

ATP-arbejdsgruppen har peget på, at det bør tilstræbes, at pensionstilsagn og pensioner er relativt realværdifaste, og at grundlagsrenten derfor bør fastsættes, så dette hensyn i videst muligt omfang tilgodeses.

På den baggrund foreslås det, at grundlagsrenten nedsættes til 2 pct. for fremtidige indbetalinger. En nedsættelse til 2 pct. svarer som tidligere nævnt til den maksimale grundlagsrente for øvrige pensionsordninger. Det er tillige vurderingen, at en grundlagsrente i denne størrelsesorden bedst muligt vil kunne sikre en

relativ værdifasthed af pensionstilsagn og pensioner, baseret på forventninger i langsigtet afkast efter skat og inflation.

En ændring af grundlagsrenten rejser en særlig problematik i forhold til en pensionsordning som ATP. ATP er en såkaldt aldersneutral ordning som bygger på en »generationskontrakt« mellem forskellige generationer af bidragsbetalende medlemmer, idet der i medfør af aldersneutraliteten sker en løbende finansieringsmæssig overførsel fra unge til ældre bidragsbetalende medlemmer.

Meget forenklet kan man sige, at 100 kr. som indbetales af en 20-årig, som først går på pension om 45 år, kaster mere af sig end 100 kr. indbetalt af en 64-årig. I ATP-ordningen får begge imidlertid den samme pensionsret for de 100 kr., og den 20-årige har dermed betalt til den 64-åriges pension. Den 20-årige får dog over et livsforløb sine penge igen, da han som 64-årig på samme måde vil få betalt en del af sin pension af den 20-årige, der kommer efter ham.

En nedsættelse af grundlagsrenten vil indebære en ændring af den nuværende »generationskontrakt«, idet den finansieringsmæssige overførsel fra unge til ældre bidragsbetalere svækkes.

Problemet minimeres dog af, at ATP som tidligere nævnt gennem de senere år har oparbejdet en større bonusudjævningsfond for i videst muligt omfang at sikre allerede optjente pensionsrettigheder.

2. Overgang til tarifgrundlag

Det aldersneutrale grundlag i ATP-ordningen betyder, at ændringer i ordningen – bidragsreguleringer, ændringer i medlemskredsen etc. – er forbundet med fordelingsmæssige virkninger, som ikke er tilsigtede, jf. ovenfor. Derfor indebærer det aldersneutrale grundlag, at større tilpasninger – fx en grundlagsrentejustering som i nærværende sammenhæng – er forholdsvis vanskelige.

Motiverne for oprindelig at etablere ATP som en aldersneutral ordning var som tidligere nævnt især ønsket om en begunstigelse af medlemmer, der allerede var op i årene ved ordningens oprettelse, med det formål at få ordningen i gang så hurtigt som muligt. Formålet er for længst opfyldt, og det aldersneutrale grundlag ses således ikke længere at have selvstændig betydning.

Det foreslås derfor, at ATP fremover baseres på et tarifgrundlag, således at optjeningen af pensionsret bliver aldersafhængig. Med et tarifgrundlag skabes der en direkte sammenhæng mellem den omkostning, der er ved at afgive et løfte om pension og det bidrag

medlemmet indbetaler. Dette indebærer samtidig, at den ovenfor nævnte »generationskontrakt« ophører.

Ved en overgang til et tariffaseret grundlag vil der kunne opnås en større fleksibilitet i forhold til eventuelle fremtidige behov for ændringer i ATP's grundlag, og de nævnte utilsigtede fordelingsmæssige virkninger vil kunne undgås.

Endvidere vil et tariffaseret grundlag betyde en sammenhæng mellem bidrag og ydelser, som det er lettere at forklare overfor ordningens medlemmer, og som i øvrigt svarer til den sammenhæng, der kendes fra andre ordninger.

Det foreslås endvidere, at ATP fortsat skal være en indskudsordning, hvilket blandt andet betyder, at ændringer i ordningens optjeningsvilkår har virkning for alle fremtidige bidrag. Dette sikrer, at ordningen løbende kan tilpasses.

3. Formuefællesskab

Nedsættelse af grundlagsrenten og overgang til et tariffgrundlag betyder reelt, at den nuværende ATP-ordning bliver lukket. Der kan således ikke længere indbetales indskud hertil, men det allerede indskudte vil fortsat henstå i ordningen og danne grundlag for pensionstilsagn svarende til en grundlagsrente på 4,5 pct. Da der ikke længere kan indskydes penge i ordningen, vil formuen mindskes i takt med, at medlemmerne bliver pensioneret og får udbetalt ATP-pension.

Samtidig med lukningen af den nuværende ATP-ordning startes en ny ATP-ordning op på det nye grundlag. I sagens natur vil den nye ordning i startfasen kun råde over en beskedent kapital, som dog vil vokse i takt med, at der indbetales indskud til ordningen.

For at sikre de mest hensigtsmæssige investeringsmuligheder for begge ordninger foreslås det, at der etableres et formuefællesskab mellem de to ATP-ordninger.

Formuefællesskabet indebærer fælles hæftelse, en samlet investeringspolitik og -strategi og et samlet afkast. Inden for formuefællesskabet vil der skulle tages højde for forskelle i grundlag og grundlagsrente gennem en regnskabsmæssig adskillelse af rettighederne og en differentieret bonuspolitik. Hensigten er at sikre begge typer rettigheder samme samlede forrentning.

Fordelen ved dette formuefællesskab vil blandt andet være, at der i opstartsfasen af den nye ordning vil være et stærkere økonomisk fundament og dermed også større investeringsmæssigt råderum og afkastmæssigt potentiale. Det samme vil være gældende på

længere sigt i forhold til den hidtidige ordning, der vil være under afvikling.

Formuefællesskab i sin yderste konsekvens rummer imidlertid en potentiel risiko for, at rettigheder baseret på en lavere grundlagsrente kan komme til at subsidiere rettigheder baseret på en højere grundlagsrente.

For at minimere denne risiko, skal fordelingen af afkast m.v. foretages således, at der ikke sker en omfordeling af betydning af midler mellem rettigheder baseret på en lavere grundlagsrente og rettigheder baseret på en højere grundlagsrente.

4. Dødsfaldsydelser

Princippet for beregning af sumydelser til ægtefæller og børn i den nugældende ordning, blev ved ATP-reformen i 1992 fastlagt i forhold til hinanden med udgangspunkt i reglerne for optjening af ny pensionsret (jf. § 8 a), medlemmernes allerede optjente pensionsret og kapitalværdien heraf. Herved blev grundlagsrenten vitalt styrende for størrelsen af de beregnede sumydelser. Børnesummen udgør således efter nugældende regler et beløb svarende til 1 gange årsbeløbet af den afdødes optjente pensionsret, medens ægtefællesummen udgør kapitalværdien af 35 pct. af den optjente pensionsret. Ændres grundlagsrenten i pensionsoptjeningen, påvirker dette naturligvis den optjente pensionsret, som imidlertid indgår på samme måde som en faktor i begge de omtalte summer. Grundlagsrenten indgår imidlertid også i kapitalværdiberegningen af ægtefællesummen, hvilket bevirker, at når grundlagsrenten ændres, indebærer det en forvridding af størrelsesforholdet mellem børnesummen og ægtefællesummen.

Nedsættelse af grundlagsrenten gør det derfor i sig selv nødvendigt, at revurdere balancen mellem dødsfaldsydelserne. Overgang til et tariffgrundlag er samtidigt en god anledning til en mere kritisk revurdering af dødsfaldsydelserne.

De nuværende dødsfaldsydelser udbetales som et engangsbeløb svarende til den kapitaliserede værdi af medlemmets pensionsoptjening. Beløbet er således afhængig af, hvor meget medlemmet har indbetalt i ATP-bidrag. Det betyder, at efterladte efter ældre medlemmer typisk får udbetalt større engangsbeløb end efterladte efter yngre medlemmer.

ATP's bestyrelse har udtrykt ønske om en tydeliggørelse af forsikringsprincippet i dødsfaldsydelserne og en styrket social solidaritet. Endvidere har bestyrelsen anbefalet en opprioritering af børneydelser i forhold til ægtefælleydelser, at der indføres en ægtefælleydelse, som i høj grad er aldersafhængig samt at ægtefælleydelser fremover også omfatter samlevende.

F. t. I. vedr. Arbejdsmarkedets Tillægspension

ATP's bestyrelse forudsætter, at den nuværende prioritetsmæssige balance imellem alderspension og dødsfaldsydelser i ATP-ordningen fastholdes.

På den baggrund foreslås det, at ægtefælleydelse og børneydelse omlægges til et engangsbeløb, der er uafhængig af afdødes pensionsret. Finansieringen af ægtefælleydelsen baseres på indbetaling af særlige individuelle bidrag. Det foreslås, at retten til udbetaling af en ydelse ved død, nedtrappes fra medlemmets 66. til 70. år, hvorefter den helt bortfalder. Det foreslås endvidere, at samlevende sidestilles med ægtefæller i ATP-loven, hvilket svarer til, hvad der generelt gælder for andre pensionsordninger.

Engangsbeløbet foreslås fastsat til 40.000 kr. for såvel ægtefælle/samlever som børn under 21 år. ATP's bestyrelse gives mulighed for at regulere dette beløb, idet det dog forventes, at den nuværende finansieringsmæssige balance mellem alderspension og dødsfaldsydelser fastholdes. I øjeblikket udgør dødsfaldsydelserne ca. 11-12 pct. af de samlede bidrag.

Ret til udbetaling af en ydelse foreslås optjent efter 2 års medlemskab af ATP og indbetaling af mindst 2 årsbidrag. Hermed sikres, at medlemmerne har en reel tilknytning til ATP, inden eventuelt efterladte opnår ret til udbetaling af en ydelse i tilfælde af død.

Efterladte efter medlemmer, der har optjent ret til udbetaling af en ydelse ved død i både den hidtidige og den nye ATP-ordning, får udbetalt ydelsen efter den ordning, der er gunstigst. Hermed sikres, at efterladte efter ældre medlemmer, hvis pensionsopsparing er høj, fortsat vil kunne få udbetalt et engangsbeløb svarende til den kapitaliserede værdi af pensionen, hvis dette beløb overstiger 40.000 kr.

Medlemmer, der på grund af alder, ikke vil kunne nå at opfylde kravet om 2 års medlemskab fra den 1. januar 2002 til pensionering, omfattes ikke af den nye ordning. Hermed sikres, at disse medlemmer ikke kommer til at betale for en forsikringsydelse, de reelt ikke vil kunne nå at optjene ret til.

Som led i ændringen og moderniseringen, sker der en række tekniske ændringer i de gældende regler om dødsfaldsydelser. Der henvises nærmere til bemærkningerne under nr. 7-9.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Hovedparten af forslaget har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for staten. Fremrykningen af udbetalingen af kapitaliseret ægtefællepensioner (lovforslagets § 1, nr. 8) til 2002, medfører dog at et afgiftsprovener på ca. 80 mill. kr. fremrykkes. Ef-

ter gældende regler ville pensionerne blive udbetalt over en periode på ca. 20 år.

En generel omlægning af ATP-ordningen som den foreslåede må forventes at indebære en større administrativ byrde for ATP i opstartsfasen.

Lovforslaget skønnes at medføre behov for 0,5 AC-årsværk i Finanstilsynet. Udgifterne hertil skønnes at være 0,2 mio. kr. Hertil kommer driftsudgifter på 0,1 mio. kr. årligt. Udgifterne dækkes af det gebyr Finanstilsynet årligt opkræver af ATP efter ATP-lovens § 27 d.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at have erhvervsmæssige konsekvenser, idet forslaget ikke berører ATP-bidragets størrelse, indbetalingsformen eller persongruppen, der skal betales ATP for.

Forholdet til EU-retten

ATP er omfattet af Rådets forordning nr. 1408 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EF-Tidende 1971, nr. L 149, s. 2).

Ændringerne i beregningen af alderspensionerne vil ikke ændre på retten til en eventuel forøget pension i ATP, som et medlem måtte kunne opnå, som følge af beskæftigelse i et andet EØS-land. Retten til dødsfaldsydelser efter hidtidige regler, der tager udgangspunkt i den optjente egenpension, vil heller ikke ændres.

Retten til dødsfaldsydelser efter reglerne i §§ 14 b og 14 e er uafhængig af faktisk optjent egenpension. Disse ydelser er imidlertid betinget af en forudgående karens både med hensyn til medlemmets forudgående betaling på 2 årsbidrag og en betalingsperiode på mindst 2 år.

Det antages, at denne karens kan »optjenes« i henhold til forordningen i forbindelse med forsikringsperioder tilbagelagt i et andet EØS-land.

Høring

Lovforslaget har været i høring i Socialministeriet, Økonomiministeriet, Skatteministeriet, Finansministeriet, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Frederiksberg kommune, Københavns kommune, LO, AC, DA, FTF, SALA, Ledernes Hovedorganisation, Finanssektorens Arbejdsgivere, ATP, Finanstilsynet, Den danske Aktuarforening, Foreningen af Statsautoriserede revisorer, Forsikring og Pension og Finansrådet.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser / mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser / merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	fremrykket skatteprovenu på ca. 80 mill. kr.	ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	ingen	En større administrativ byrde for ATP i opstartsfasen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	ingen	ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	ingen	ingen
Miljømæssige konsekvenser	ingen	ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	ingen	ingen
Forholdet til EU-retten	Der henvises til afsnit om forholdet til EU-retten	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Der er tale om tekniske ændringer som følge af omlægningen af ATP-ordningen.

Til nr. 3

Efter gældende regler er optjeningen af pensionsret aldersneutral. Der optjenes 100 kr. i pensionsret for hver 396 kr., der indbetales i bidrag, uafhængig af medlemmets alder.

Det foreslås, at optjening af pensionsret i ATP fremover skal ske efter en aldersdifferentieret tarif. Fx. vil et medlem på 20 år optjene en pensionsret på 18 kr. for hver 100 kr., der indbetales i bidrag, mens et medlem på 40 år optjener en pensionsret på 13 kr. for et tilsvarende bidrag, jf. bilag A. Det skal bemærkes, at ændringerne i pensionsbeløb ikke alene skyldes overgangen fra aldersneutralt grundlag til en aldersdifferentieret tarif, men især at der i det nye pensionsgrundlag anvendes en grundlagsrente på 2 pct. i modsætning til det nuværende grundlag, hvor der forudsættes en forrentning på 4,5 pct.

Den tarif, der fastlægger forholdet mellem indbetalte bidrag og pensionsbeløb for de enkelte årgange, bliver en del af ATP's pensionsgrundlag, der skal anmeldes til Finanstilsynet. Ændringer i pensionsbeløbene skal som andre ændringer af pensionsgrundlaget anmeldes til Finanstilsynet.

Det foreslås, at der i pensionsgrundlaget skal anvendes en grundlagsrente på 2 pct. Rentesatsen kan ændres af arbejdsministeren efter forhandling med Finanstilsynet. En ændring kan fx være relevant, hvis den anvendte rentesats ikke længere er i overensstemmelse med målsætningen om at fastholde realværdien af de optjente pensionsrettigheder.

Til nr. 4

Der er tale om en teknisk ændring som følge af forslaget i nr. 18.

Til nr. 5 og 6

Efter gældende regler udbetales pension fra det tidspunkt medlemmet fylder 67 år. Medlemmet kan dog anmode om, at udbetalingen udskydes, og medlemmer født den 1. juli 1939 eller senere kan anmode om, at pensionen udbetales fra 65. år. Pensionen forhøjes eller nedsættes med 10 pct. for hvert år udbetalingen udskydes eller fremskyndes. Pensionen kan højst forhøjes med 30 pct. og nedsættes med 20 pct. Forhøjelsen hhv. nedsættelsen af pensionen sikrer, at værdien af den udskudte hhv. fremskyndede pension i gennemsnit tilnærmelsesvis vil være den samme, som hvis pensionen var valgt udbetalt fra det 67. år.

Som følge af forslaget om at nedsætte grundlagsrenten for pension, der optjenes fra 1. januar 2002, er det også nødvendigt, at ændre den procentsats, der anvendes ved forhøjelse hhv. nedsættelse af pension, når pensionsudbetalingen udskydes hhv. fremskyndes.

Det foreslås samtidig at ændre den beregning, der anvendes ved forhøjelsen hhv. nedsættelsen af pensionen, til en aktuarmæssigt mere korrekt metode. Således beregnes forhøjelsen hhv. nedsættelsen fremover i forhold til den pension, medlemmet ville have været berettiget til for den umiddelbart foregående hhv. efterfølgende måned. For pensionsret optjent før 1. januar 2002 anvendes en procentsats på 0,8 pct. for hver måned pensionstidspunktet udskydes hhv. fremskynnes i forhold til det fyldte 67. år. For pensionsret optjent fra 1. januar 2002 er den tilsvarende procentsats 0,6 pct.

Da forskellen på forhøjelsen efter den gældende og den foreslåede regel er meget lille, foreslås det, at den nye regel for beregning af forhøjelse skal finde anvendelse for udskydelse af pensionsudbetaling fra 1. januar 2002, dvs. også for personer, der er fyldt 67 år før 1. januar 2002.

Til nr. 7

I lovens §§ 12 og 13 om den særlige overgangsydelse til visse fødselsårangange (1. juli 1925 – 20. juni 1941) og om dødsfaldsydelsen til efterlevende ægtefælle efter medlemmer, der allerede fik egenpension, da den nuværende ægtefælleordning trådte i kraft (1. juli 1992), er der en regel om, at ægtefælleydelsen skal samordnes med den efterlevendes egenpension. Reglen er en reminiscens fra den oprindelige ægtefællepensionsordning, hvor en efterlevende ægtefælle, der havde ret til både egenpension og ægtefællepension, kun kunne få udbetalt den største af de to ydelser.

I samordningsreglen i § 12, stk. 4, og § 13, stk. 5, er der en særlig bestemmelse, der tager sigte på den situation, hvor den efterlevende ved dødsfaldet endnu ikke har ret til egenpension. I den situation skal der beregnes en fiktiv egenpension fra det 67. år på grundlag af forventede fremtidige bidrag, der fastsættes efter særlige regler.

I lovforslaget nr. 3 (ny § 8 b) foreslås pensionsberegningsreglen ændret fra en aldersneutral optjening til en aldersafhængig optjening. Der vil derved opstå en situation, hvor den fremtidige pension helt eller delvis skal beregnes efter andre regler, end der gælder for den pension, den efterlevende allerede har opnået, og efter andre regler end den ægtefælleydelse, der er beregnet på grundlag af afdødes optjente pensionsret.

Ændringerne er beregnet til kun at have en marginal økonomisk betydning for ATP i forhold til de nugældende regler. Dette skyldes, at det efterhånden kun er et fåtal af ægtefæller for hvem inddragelse af en eventuel bidragsprognose frem til alder 67 fortsat vil kunne påvirke resultatet af samordningen.

På denne baggrund foreslås det at begrænse beregningen af den efterlevendes egenpension til kun at vedrøre bidrag for tiden inden 1. januar 2002.

Til nr. 8

I 1992 blev ATP-loven ændret, således at der ikke længere skulle udbetales løbende ægtefællepension efter afdøde medlemmer, men ægtefællepensionen blev i stedet kapitaliseret og udbetalt som et engangsbeløb. Den løbende ægtefællepension blev tidligere udbetalt fra 62-års alderen, og det blev ved lovændringen i 1992 besluttet, at til den bestående gruppe af efterlevende ægtefæller under 62 år efter medlemmer, der var døde før den 1. juli 1992, skal engangsbeløbet også først udbetales ved alder 62 år. Dermed må den efterlevende »vente« på at få engangsbeløbet udbetalt til han/hun fylder 62 år – udbetalingen er således, i modsætning til lovens andre dødsfaldssummer, opsat til senere.

Alle andre berettigede efterlevende efter medlemmer, der er døde efter den 1. juli 1992, får engangsbeløbet udbetalt straks ved dødsfaldet uanset den efterlevendes alder, jf. §§ 11, 12 og 13, stk. 1. Det vil sige, at beløbene nu i højere grad betragtes som en økonomisk kompensation i forbindelse med ægtefællens dødsfald, hvorimod der tidligere blev lagt mere vægt på forsørgelsen. Der er for øjeblikket ca. 10.700 efterlevende ægtefæller med ret til en opsat kapitaliseret ægtefællepension, som først kan udbetales, efterhånden som de fylder 62. år. De samlede rettigheder beløber sig til ca. 200 mio. kr.

Tidspunktet for udbetalingen af den kapitaliserede ægtefællepension afhænger som nævnt af, om medlemmet er afgået ved døden før eller efter den 1. juli 1992.

Der er nu gået snart 9 år siden ATP begyndte at udbetale ægtefælleydelserne som engangsbeløb ved dødsfaldet, og det forekommer efterhånden mere og mere uforståeligt for medlemmerne, at der fortsat er efterlevende ægtefæller, der endnu ikke har fået udbetalt deres ægtefælleydelse på grundlag af dødsfald, der er sket for adskillige år siden. Der vil gå op til 20 år endnu, før de sidste beløb er udbetalt. Da dødsfaldsydelserne nu ændres væsentligt, forekommer det fornuftigt i den sammenhæng at foretage ændringen for de opsatte ægtefælleydelser, bl.a. af hensyn til ikke at have for mange forskellige variationer af dødsfaldsydelser. Det foreslås derfor, at ATP får mulighed for straks at udbetale de ægtefælleydelser, der endnu henhænger på grundlag af dødsfald fra før den 1. juli 1992.

For så vidt angår det statsfinansielle provenu ved ændringen, henvises til de økonomiske bemærkninger ovenfor.

Til nr. 9

For ydelser i tilfælde af dødsfald, dvs. ægtefælle-ydelser og børneydelser, gælder generelt, at ydelserne bortfalder, såfremt de ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet (§ 11, stk. 4). Beløbene tilfalder ATP, og kommer derved de øvrige medlemmer tilgode. ATP fritages således fra at holde beløbene disponible i en vis fremtid.

Undtaget fra denne generelle regel har hidtil været ydelser til efterlevende efter ATP-medlemmer, der var fyldt 67 år den 1. juli 1992, og som derfor allerede ved 1992-lovændringen fik udbetalt egenpension. De pågældende blev behandlet efter de hidtidige regler, som ikke indeholdt nogen forældelsesbestemmelse. I disse tilfælde har der imidlertid vist sig at være samme behov for en regel om bortfald af ydelsen, såfremt den ikke er begæret udbetalt inden en vis frist. Det foreslås derfor, at reglen i § 11, stk. 4, kommer til at gælde for dødsfaldsydelser efter § 13, stk. 1, fsva. dødsfald, der indtræder efter 1. januar 2002. For rettigheder, der er indtrådt (dødsfaldet er sket), sker der ingen ændringer. For krav på ydelse efter § 13, stk. 2, der foreslås udbetalt straks, foreslås det, at begæring om udbetaling heraf skal ske senest, når den efterlevende ægtefælle fylder 67 år, dog tidligst den 1. januar 2007, hvis den pågældende fylder 67 år inden denne dato.

Til nr. 10

Der er tale om en teknisk ændring som følge af forslaget i nr. 16.

Til nr. 11 og 12

Efter de gældende regler udgør børnesummen et beløb svarende til et års optjent pensionsret, mens ægtefællesummen udgør kapitalværdien af 35 pct. af pensionsretten, jf. § 11 a og § 11.

Som beskrevet under de almindelige bemærkninger, gør en ændring af ATP's grundlagsrente det nødvendigt også at ændre dødsfaldsydelserne i ATP.

Ændringerne påvirker direkte og markant forholdet mellem ægtefællesummen, der bygger på kapitalværdi og børnesummen, der bygger på pensionsret. Dødsfaldsydelserne bør derfor justeres, hvis ikke børneydelserne i fremtiden skal miste deres betydning til fordel for væsentligt højere ydelser til ægtefæller efter ældre afdøde medlemmer. Det bemærkes i den forbindelse, at det forudsættes, at den eksisterende finansieringsmæssige balance for ordningen som helhed mellem alderspension og dødsfaldsydelser fastholdes.

Udover at modvirke de utilsigtede virkninger ved nedsættelse af grundlagsrenten og overgangen til tariffundlag foreslås det, at der tillige sker en »modernisering« af dødsfaldsydelserne.

I den nye ordning forlades princippet om, at dødsfaldsydelserne beregnes med udgangspunkt i den pensionsret, som det afdøde medlem havde. I stedet foreslås det, at dødsfaldsydelserne bliver et ensartet beløb til enhver berettiget efterladt efter medlemmer, der har overstået en vis karenstid. Dette ændrede princip betyder, at dækningen af børn og ægtefæller/samlevere efter især yngre ATP-medlemmer opprioriteres.

Til både ægtefæller/samlevere og til børn under 21 år, foreslås det, at dødsfaldssummen udgør 40.000 kr.

Medlemmer, der har optjent rettigheder i den nuværende ATP-ordning, bevarer denne dækning. Der henvises til bemærkningerne nedenfor om samordning mellem gammel og ny ordning.

Dødsfaldsydelserne i den nye ATP-ordning vurderes ikke at være omfattet af lov om bevarelse af enkepension i forbindelse med separation og skilsmisse (EPL). Baggrunden herfor er, at de nye dødsfaldsydelser mest har karakter af en gruppelevsum, og ikke er en »enkepension« som forudsat i EPL. Som konsekvens af, at EPL ikke finder anvendelse, vil en samlevert ikke komme i den situation, at vedkommende skal dele ydelse med afdødes evt. fraskilte ægtefælle.

Ægtefælle-/samleverydelser

§ 14b, stk. 1

Det foreslås, at der fremover ved et medlems død udbetales et engangsbeløb til den efterladte ægtefælle eller samlevert på 40.000 kr.

§ 14 b, stk. 2

Det foreslås, at samlevert ligestilles med ægtefæller i relation til en dødsfaldsydelse efter et ATP-medlem.

Baggrunden er, at der i mange tilfælde af samliv uden ægteskab opstår et (økonomisk) fællesskab, der kan sammenlignes med det (økonomiske) fællesskab mellem ægtefæller, og der kan være forhold, der i samme omfang som mellem ægtefæller tilsiger, at der tilfalder den efterladte et økonomisk bidrag til den umiddelbare fase efter et dødsfald. Samtidig sker en sådan ligestilling i flere andre pensionsordninger, og en sådan ligestilling er også sket i pensionsbeskatningsloven.

Samlevende foreslås defineret som personer, der har fælles bopæl og som kan indgå ægteskab, herunder registreret partnerskab, med hinanden. Endvidere foreslås det, at samlivet skal have bestået i mindst 2 år forud for dødsfaldet, og at de samlevende ved notering hos ATP har indsat hinanden som modtager af

ægtefælle-/samleverydelsen. Hermed sikres i et vist omfang, at der er tale om et egentlig samliv, og særligt at parterne selv har valgt at begunstige hinanden i tilfælde af død.

Det er ikke til hinder for at være samlevende, at den ene part sidder i uskiftet bo efter en tidligere ægtefælle.

I tilfælde af institutionsophold skal kravet om mindst 2 års fælles bopæl være opfyldt forud for opholdet. Det er fortsat et krav, at samlivet, det vil sige fælles bopæl og ingen ægteskabshindringer, består på tidspunktet for noteringen hos ATP. Der må heller ikke i 2 år forud for dødsfaldet have været ægteskabshindringer.

Ved institutionsophold tænkes på situationer, hvor de samlevende af udefra kommende grunde ikke kan have fælles bopæl (folkeregisteradresse), fx ved optagelse på plejehjem e.l.

Ved ophævelse af samlivet bortfalder retten til ægtefælle-/samleverydelsen. Ved evt. genoptagelse af samlivet skal betingelserne, jf. ovenfor, opfyldes på ny.

I tilfælde af at et medlem, som ønsker at notere sig hos ATP med sin samlever, allerede er noteret hos ATP, vil den gamle notering automatisk blive annulleret, både for den pågældende og for den tidligere samlever.

Notering hos ATP sker på baggrund af en tro- og loveerklæring fra de samlevende. ATP undersøger, at betingelserne for notering og udbetaling af ydelser er til stede på grundlag af tro- og loveerklæringen og oplysninger fra folkeregistret, herunder særligt oplysninger om adresse og civilstand, med mindre ATP på grund af særlige omstændigheder finder det påkrævet at tilvejebringe yderligere oplysninger om samlivets beståen.

§ 14 b, stk. 3.

Et medlem skal have været medlem af ATP i 2 år og have indbetalt, hvad der svarer til 2 årsbidrag til ATP efter 1. januar 2002, for at en eventuelt efterladt har ret til at få udbetalt en ydelse ved dødsfald. En karenstid indsættes for at sikre en vis minimumsbetaling som forudsætning for dækning og fordi det hindrer udløsning af ydelser baseret på en meget beskeden bidragskarriere.

Karensindbetalingen udgøres af det normerede bidrag, dvs. at optjeningsperioden på 2 årsbidrag er ens for A, B og C-bidragydere med samme beskæftigelsesomfang.

Kun medlemsperioder og bidragsperioder fra den 1. januar 2002 kan medregnes.

§ 14 b, stk. 4

Det foreslås, at bestyrelsen for ATP kan regulere beløbet på 40.000 kr.

En overordnet forudsætning for en sådan regulering vil være, at dødsfaldsydelserne skal kunne holdes inden for ca. 12 pct. af bidragene, jf. ovenfor under de almindelige bemærkninger. I en reguleringssammenhæng kan det være af betydning, i hvilket omfang det almindelige ATP-bidrag reguleres.

En regulering af dødsfaldsydelserne (eventuelt i nedadgående retning) kan først og fremmest tænkes at ske, hvis et eller flere af de overordnede parametre for beregningen af dødsfaldsydelserne ændrer sig. Her tænkes primært på den gennemsnitlige dødelighed og fødselshyppigheden.

§ 14 b, stk. 5

Bestemmelsen svarer til den nugældende § 11, stk. 4.

§ 14 c

Ydelsen nedsættes gradvist fra medlemmets 66. år, således at der ikke udbetales dødsfaldssum til ægtefælle/samlever, hvis afdøde var fyldt 70 år.

Baggrunden for, at dødsfaldsydelserne ikke skal kunne udbetales uanset alder er bl.a. hensynet til finansieringen af den nye ordning, herunder opprioriteringen af ydelser til børn og til ægtefæller/samlevende efter yngre ATP-medlemmer.

Hensigten med aftrapningsmodellen er at minimere betydningen af, om et dødsfald finder sted lige før eller lige efter en bestemt fødselsdag.

Med udgangspunkt i en ægtefælleydelse på 40.000 kr., nedsættes beløbet med 8.000 kr./året, således at hvis medlemmet dør som 66 årig, udbetales 32.000 kr. og dør medlemmet som 69 årig, udbetales 8.000 kr. Ved det fyldte 70. år, bortfalder ydelsen.

§ 14 d

Det er principielt forudsat, at det kun er efterlevende efter de afdøde medlemmer, der har indbetalt bidrag til den nye ATP-ordning, der er berettiget til dødsfaldsydelser efter de nye regler. Tilsvarende forudsættes det, at de dødsfaldssummer, der er opnået ret til på grundlag af den pensionsret, der er optjent i den gamle ATP-ordning, bevares uændret efter de regler, der gælder i den gamle ordning.

I mange år frem i tiden vil det for de fleste medlemmer gælde, at de efterladte er berettiget til dødsfaldsydelser efter begge sæt regler. Hvis den gamle og den nye ATP-ordning skal kunne eksistere side om side, er det afgørende, at der sker en samordning mellem dødsfaldsydelserne i de to ordninger. Denne forudsæt-

ning gælder i forhold til ægtefæller såvel som i forhold til børn.

Det foreslås derfor, at der til den enkelte begunstige altid udbetales et beløb svarende til den største ydelse, der er opnået ret til i de to ordninger. Man skal have opnået retten efter de almindelige regler, dvs. at man bl.a. skal have udstået karenstiden på 2 år i forhold til den nye ordning.

For de grupper, der ikke har rettigheder efter den gamle ordning, men alene efter den nye (samlever og medlemmer, der træder ind i ATP efter 1. januar 2002), sker der selvsagt ingen samordning.

Børneydelse

§ 14 e, stk. 1

Det foreslås, at der fremover ved et medlems død udbetales et engangsbetrag til eventuelt efterladte børn under 21 år på 40.000 kr. pr. barn.

§ 14 e, stk. 2

Bestemmelsen sikrer, at børneydelsen - for så vidt angår umyndige børn - udbetales til værger i forbindelse med et dødsfald. Bestemmelsen svarer til den gældende § 11 a, stk. 3.

§ 14 e, stk. 3

Der kan i det hele henvises til bemærkningerne til § 14 b, stk. 3.

§ 14 e, stk. 4

Der kan i det hele henvises til bemærkningerne til § 14 b, stk. 4.

§ 14 e, stk. 5

Bestemmelsen svarer til den gældende § 11 a, stk. 4, jf. § 11, stk. 4.

§ 14 f

Der kan i det hele henvises til bemærkningerne til § 14 d.

§ 14 g

Bestemmelsen svarer til den gældende § 14 a.

Til nr. 13

Dødsfaldsydelsen til efterlevende ægtefælle/samlever vil efter de regler, der foreslås i § 14 b være uafhængig af den pensionsret medlemmet har optjent. Det foreslås derfor, at alle bidragsbetalende medlemmer skal bidrage til finansieringen af dækningen med et ensartet beløb, der fratrækkes i det betalte bidrag for det enkelte medlem. Børneydelsen finansieres derimod fortsat solidarisk.

Da der vil være medlemmer, der i perioder ikke betaler bidrag, eller kun betaler et bidrag, der er utilstrækkeligt til at dække det beløb, som skal finansiere dødsfaldsydelsen til ægtefælle/samlever, beregnes beløbet således, at det både dækker dødsfaldsydelsen i det enkelte bidragsår og kan sikre opretholdelse af dækningen i de perioder, hvor der ikke betales tilstrækkelige bidrag til at betale for dødsfaldsdækningen.

Fradragsbeløbet kan variere fra år til år afhængig af udviklingen i dødelighed m.v. Regler for beregningen af fradragsbeløbet skal fremgå af pensionsgrundlaget, jf. § 18.

Til nr. 14

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af lovændring i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, hvorefter personer der modtager jobrotationsydelse eller aktiveringsydelse og lign. indbetaler dobbelt ATP-bidrag, hvilket svarer til reglerne for dagpenge-modtagere m.v.

Til nr. 15, 16 og 17

Efter den gældende ATP-lov skal ATP anmelde sin forsikringsplan til Finanstilsynet. Forsikringsplanen indeholder oplysninger om regler for beregning af pensionshensættelser og regler for anvendelse af overskud til forhøjelse af de aktuelle og fremtidige pensioner.

Selve pensionsoptjeningsreglerne er i den gældende ATP-lov angivet i kapitel 3 og 4. Ved anvendelse af et tariffaseret pensionsoptjeningsssystem er det hensigtsmæssigt at foretage en opdeling, så reglerne for rettighedsoptjeningen skal angives i et pensionsgrundlag og reglerne for beregning af pensionshensættelserne skal angives i et hensættelsesgrundlag.

Der er tale om en omformulering af de nuværende §§ 18 og 19. De i de nuværende bestemmelser indeholdte elementer er således inddraget i de nye formuleringer. Dog er den nuværende § 19, stk. 3, ikke medtaget, da den vurderes at være overflødig. I det tilfælde, at ATP's formue ikke er tilstrækkelig til at dække medlemmernes optjente pensionsrettigheder, ville pensionerne eventuelt skulle nedsættes.

Pensionsgrundlag

Pensionsgrundlaget angiver, hvor stor en pensionsret det enkelte medlem optjener på baggrund af de indbetalte bidrag. Da rettighedsoptjeningen er en følge af indholdet i pensionsgrundlaget, fastsættes materielle krav til indholdet i grundlaget, herunder at det er betryggende og rimeligt.

Ændringer i bilag A (pensionsrettighedsskalaen) til loven, jf. § 8 b, skal foretages på en måde, så nye pensionsrettigheder ligeledes fastsættes på baggrund af et betryggende grundlag.

ATP er i modsætning til sædvanlige ordninger i livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser en indskudsbaseret ordning. Dette betyder, at det enkelte medlem har ret til at indbetale indskud for herved at erhverve en dertil svarende pensionsret, uden at der er en aftale om regelmæssige fremtidige indbetalinger. Dette medfører, at der som udgangspunkt er mulighed for at ændre på rettighedsop tjeningen i forhold til alle fremtidige bidrag. Der er derfor ikke behov for, at beregningselementerne i pensionsgrundlaget fastsættes ligeså forsigtigt som i de sædvanlige ordninger omfattet af lov om forsikringsvirksomhed, idet en tilpasning af beregningselementerne til ændrede samfundsvilkår vil få virkning for al efterfølgende optjening af pensionsret.

ATP skal fortsat tilstræbe at opretholde realværdien af egenpensionerne. Ønsket om realværdisikring stiller et særligt krav til forsigtighed i valget af beregningselementer, idet grundlagsrenten skal være så lav, at bonus kan forventes at sikre realværdien. I sædvanlige ordninger i livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser er der ikke et krav om, at det skal tilstræbes at realværdisikre pensionstilsagnene. I disse ordninger gives bonus efter kontributionsprincippet, jf. § 31, stk. 2, i lov om forsikringsvirksomhed, og ikke ud fra den generelle realudvikling i samfundet. Som en følge af kravet om, at ATP skal tilstræbe en langsigtet bonuspolitik, der sikrer pensionernes realværdi, finder kontributionsprincippet som sådan ikke anvendelse for ATP.

At det anmeldte grundlag skal være rimeligt svarer til det rimelighedskrav, der gælder for livsforsikringselskaberne og de tværgående pensionskasser, jf. § 31, stk. 1, i lov om forsikringsvirksomhed, og der vil nærmere kunne hentes fortolkningsbidrag i denne bestemmelse. Det skal dog igen understreges, at kontributionsprincippet som sådan ikke gælder for ATP, idet ATP i stedet skal tilstræbe at realværdisikre pensionstilsagnene. I Finanstilsynets vurdering af om grundlaget er rimeligt indgår, at det realiserede resultat skal fordeles mellem medlemmerne og andre berettigede således, at det realiserede resultat i første omgang deles mellem rettigheder, der er optjent på baggrund af de hidtil gældende regler i ATP-loven (hidtidige rettigheder), og pensionsrettigheder, der optjenes på baggrund af det fremtidige pensionsgrundlag (fremtidige rettigheder). Der må herved ikke

ske en omfordeling af betydning af midler mellem hidtidige og fremtidige rettigheder i ATP. En omfordeling må anses for uden betydning, såfremt den alene medfører en uvæsentlig ændring af pensionsrettigheder i forhold til, hvis der ikke havde været den nævnte omfordeling. Den lille omfordeling, der kan blive tale om, kan opstå af tekniske, afrundingsmæssige grunde.

Når det realiserede resultat herefter er delt mellem de hidtidige og fremtidige rettigheder, skal det indenfor rammerne af den enkelte gruppes andel tilstræbes, at midlerne tildeles den enkelte, så realværdien af de optjente pensionsrettigheder opretholdes. Opbygges der herefter midler ud over, hvad der antages at være nødvendige til fortsat sikring af realværdien af de optjente pensionsrettigheder, frigives disse midler på rimelig vis over tid til de enkelte rettigheder i gruppen.

Da ATP er omfattet af offentlighedsloven, er pensionsgrundlaget offentligt tilgængeligt, hvilket sikrer, at medlemmerne af ATP kan få indsigt i, hvorledes deres pensionsrettigheder beregnes.

I forbindelse med den praktiske tilrettelæggelse af administrationen af ATP-pensionen for tiden efter 1. januar 2002, vil ATP-bestyrelsen overveje spørgsmålet om eventuel etablering af individuelle depoter og årlige depotregnskaber.

Hensættelsesgrundlag

ATP skal opgøre værdien af pensionsforpligtelserne. Hensættelsesgrundlaget angiver såvel principperne for som beregningselementerne til en sådan opgørelse.

Det forsikringstekniske beregningsgrundlag i den nuværende forsikringsplan har primært været anvendt til angivelse af beregningsgrundlaget til opgørelse af pensionshensættelserne til brug for den aktuariemæssige opgørelse, jf. den nuværende § 19, stk. 1, og til brug for årsregnskabet. Dette svarer netop til funktionen af det foreslåede hensættelsesgrundlag.

Til nr. 18

Kravene til den ansvarshavende aktuar svarer til de krav, der stilles til en ansvarshavende aktuar, der er ansat i et livsforsikringselskab eller i en tværgående pensionskasse, med de nødvendige tilpasninger, der følger af ATP's særlige forhold.

Udvidelsen af den ansvarshavende aktuars pligter i forhold til den nugældende § 24 b, stk. 3, er herefter, at aktuaren fremover har pligt til at påse, at pensions- og hensættelsesgrundlaget opfylder lovens krav hertil, samt at gennemgå det aktuariemæssige indhold af ATP's aktiviteter og materiale i øvrigt.

Til nr. 19

Indførelsen af den ændrede ordlyd skal ses som en følge af, at der ved den foreslåede ændring af ordningen i ATP indføres et formuefællesskab mellem hidtidige og fremtidige rettigheder. ATP skal ved valg af investeringspolitik søge at imødegå en situation, hvor der ikke vil være tilstrækkelige midler til at værdisikre eller i det hele taget honorere de forskellige optjente rettigheder. Når det derfor bestemmes, at der skal være "betryggende sikkerhed" betyder det, at investeringerne skal være betryggende set i forhold til både de samlede forpligtelser og forpligtelserne over for enkelte grupper af medlemmer. Der skal derfor ved valg af investeringspolitik tages hensyn til sammensætningen af forpligtelserne i ordningen. Bestyrelsen og direktøren skal - ligesom ved den tidligere § 26, stk. 1, i loven - søge at opnå det størst mulige afkast af en foretagen investering.

Der henvises i det hele til den tilsvarende bestemmelse i § 87 i lov om forsikringsvirksomhed.

Det forhold, at ATP skal tilstræbe opretholdelse af midlernes realværdi er en videreførelse fra den nuværende § 26, stk. 1.

Til nr. 20

Ændringen er en konsekvens af, at der i den nye bestemmelse i lovforslagets nr. 3 (§ 8 b) indføres en aldersdifferentieret pensionskala, jf. bilag A.

Til nr. 21 og 22

Der er tale om omformuleringer af gældende bestemmelser som konsekvens af, at beregningsgrundlaget ændres.

Til nr. 23

I § 36, stk. 1, er det bestemt, at medlemmerne ikke kan fremsætte indsigelser mod de bidrag, der er konteret på deres konto, såfremt der er forløbet 3 år fra modtagelse af udskrift af deres ATP-konto. Det undgås herved, at der mange år efter bliver rejst tvivl om, hvorvidt der mangler indbetaling af et bidragsbeløb, eller om et beløb er korrekt. ATP har hidtil sendt kontoudskrift til medlemmerne i form af en oplysning på årsopgørelsen fra skattemyndighederne. Fra 2001 er det tanken at udsende orientering om indbetalte ATP-bidrag sammen med oplysninger om den midlertidige og særlige pensionsopsparing direkte fra ATP til medlemmerne.

Der er imidlertid en række tilfælde, hvor ATP ikke har mulighed for at sende en kontoudskrift eller i øvrigt ikke har mulighed for at komme i forbindelse med medlemmerne. I flere tilfælde er der fra denne medlemsgruppe rejst spørgsmål om, hvorvidt der for be-

skæftigelsesforhold, der ligger endog særdeles mange år tilbage skulle have været indbetalt bidrag. De pågældende vil ikke efter den gældende bestemmelse i § 36, stk. 1, være afskåret fra at stille krav om indbetaling af bidrag, men det antages, at dansk rets almindelige forældelsesregel er gældende, dvs. at krav på indbetaling af bidrag for en bestemt beskæftigelse forældes på 20 år.

Undersøgelse af disse gamle beskæftigelsesforhold er særdeles tidskrævende, og nødvendiggør i mange tilfælde henvendelse til arbejdsgiverne, som derved bliver urimeligt belastede. På denne baggrund foreslås indsat en bestemmelse i § 36, stk. 1, hvorefter medlemmer, der ikke har modtaget kontoudskrift, afskæres fra at gøre indsigelse mod konterede bidrag, når der er forløbet 5 år fra det tidspunkt, hvor et evt. bidragsbeløb skulle have været indbetalt. Der vil i øvrigt på denne måde blive bedre overensstemmelse med reglen i § 17, stk. 5, hvorefter ATP's krav på arbejdsgiveren forældes på 5 år.

Det er vigtigt at sikre sig, at medlemmerne er opmærksomme på vigtigheden af, at ATP underrettes om eventuelle adresseændringer og konsekvenserne af denne forældelsesbestemmelse. Dette kan bl.a. gøres ved, at ATP meddeler dette i deres sædvanlige generelle orienteringsskrivelser.

*Til § 2**Til stk. 1*

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2002.

Til stk. 2

Det foreslås, at kravet til samlevende om 2 års bopæl skal »optjenes« efter den 1. januar 2002. Samlevende skal altså have boet sammen i 2 år efter den 1. januar 2002, før de kan betragtes som samlevende i relation til dødsfaldsydelsen i § 14 b, stk. 1.

Til stk. 3

Det foreslås, at karenskravet på 2 års indbetalte bidrag først kan opfyldes efter den 1. januar 2002. Kravet om 2 års medlemskab kan også først opfyldes fra den 1. januar 2002. Der kan derfor tidligst blive udbetalt dødsfaldsydelse efter den nye ordning i forbindelse med dødsfald, der sker efter den 1. januar 2004.

Til stk. 4

De eksisterende dødsfaldsydelse efter §§ 11 og 11 a bygger på den pensionsret, som det afdøde medlem havde optjent ved dødsfaldet. Det fastslås, at der ikke efter den 1. januar 2002 kan beregnes (yderligere)

dødsfaldsdækning på baggrund af de pensionsrettigheder, der er indbetalt bidrag til indtil den 1. januar 2001.

Til stk. 5

Det foreslås, at medlemmer, der er fyldt 65 år den 1. januar 2002, ikke omfattes af den nye dødsfalds-

dækning i lovforslagets nr. 12 og 13. Det vil ikke for disse medlemmer være muligt at opfylde karensbetin- gelsen i § 14 d, stk. 3, om 2 års bidrag (efter den 1. ja- nuar 2002), og eventuelt efterladte vil derfor ikke kun- ne få mulighed for at modtage ydelser fra ordningen.

Pensionsgrundlag fra 1. januar 2002

For hver 100 kr. bidrag, jf. § 8 b, optjenes følgende pensionsret fra alder 67			
fyldt alder	pensionsret v/67	fyldt alder	pensionsret v/67
16 år	18,46 kr.	41 år	12,48 kr.
17 år	18,18 kr.	42 år	12,27 kr.
18 år	17,91 kr.	43 år	12,06 kr.
19 år	17,63 kr.	44 år	11,86 kr.
20 år	17,36 kr.	45 år	11,65 kr.
21 år	17,10 kr.	46 år	11,45 kr.
22 år	16,84 kr.	47 år	11,24 kr.
23 år	16,58 kr.	48 år	11,04 kr.
24 år	16,33 kr.	49 år	10,84 kr.
25 år	16,08 kr.	50 år	10,64 kr.
26 år	15,83 kr.	51 år	10,44 kr.
27 år	15,59 kr.	52 år	10,24 kr.
28 år	15,35 kr.	53 år	10,04 kr.
29 år	15,11 kr.	54 år	9,83 kr.
30 år	14,88 kr.	55 år	9,63 kr.
31 år	14,65 kr.	56 år	9,42 kr.
32 år	14,42 kr.	57 år	9,22 kr.
33 år	14,19 kr.	58 år	9,01 kr.
34 år	13,97 kr.	59 år	8,80 kr.
35 år	13,75 kr.	60 år	8,58 kr.
36 år	13,53 kr.	61 år	8,36 kr.
37 år	13,32 kr.	62 år	8,14 kr.
38 år	13,11 kr.	63 år	7,91 kr.
39 år	12,90 kr.	64 år	7,67 kr.
40 år	12,69 kr.	65 år	7,43 kr.
		66 år	7,18 kr.

Bemærk: Tariffen er baseret på en fælles dødelighed for mænd og kvinder i forholdet M:K = 50:50
Anvendt rentesats, jf. § 8 b, stk. 2, på: 2%

Lovforslaget sammenholdt med gældende formulering

Gældende formulering

§ 7. ---

Stk. 2. Bidragsindbetalinger i det enkelte år ud over de i stk. 1 nævnte godskrives medlemmet i andre bidragsår i det omfang, det måtte være nødvendigt for at opnå anciennitet som angivet i stk. 1, eller for at opnå pension som angivet i § 8, stk. 2. Eventuelle overskydende bidrag anses som indbetalt efter den 1. juli 1992.

Stk. 3. ---

§ 8 a. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. juli 1992, ydes en årlig pension på 100,00 kr. for hvert indbetalt bidragsbeløb på 396,00 kr.

Lovforslaget

§ 7. ---

Stk. 2. Bidragsindbetalinger i det enkelte år ud over de i stk. 1 nævnte godskrives medlemmet i andre bidragsår i det omfang, det måtte være nødvendigt for at opnå anciennitet som angivet i stk. 1, eller for at opnå pension som angivet i § 8, stk. 2. Eventuelle overskydende bidrag anses som indbetalt i perioden fra den 1. juli 1992 indtil den 1. januar 2002.

Stk. 3. ---

§ 8 a. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. juli 1992 indtil den 1. januar 2002, ydes en årlig pension på 100,00 kr. for hvert indbetalt bidragsbeløb på 396,00 kr.

§ 8 b. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2002, med fradrag af beløb efter § 16, ydes pension som angivet i bilag A i overensstemmelse med Arbejdsmarkedets Tillægspensions pensionsgrundlag, jf. § 18. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets tillægspension kan ændre pensionsbeløbene for så vidt angår fremtidige bidrag.

Stk. 2. Pensionen som nævnt i stk. 1, fastsættes på grundlag af en rentesats på 2 pct. p.a. Efter indstilling af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan arbejdsministeren efter forhandling med Finanstilsynet ændre satsen.

Gældende formulering

§ 9. Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år, jf. dog stk. 4 og 5, og udbetales månedsvi forud. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension, jf. § 19, stk. 2, udbetales enten for længere perioder ad gangen eller som kapitaliserede engangsbeløb. Regler til bestemmelse af kapitaliseringsværdier fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension med Finanstilsynets godkendelse. Ved kapitaliseringen anvendes samme forventede restlevetid for mænd og kvinder.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

Stk. 4. Ønskes tillægspension udbetalt fra et tidspunkt, der ligger efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med 10 pct. for hvert år regnet fra det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år. Forhøjelsen sker månedsvi.

Stk. 5. Til personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, kan tillægspension efter anmodning udbetales før det fyldte 67. år, dog ikke før det fyldte 65. år. Ønskes tillægspension udbetalt fra et tidligere tidspunkt end det 67. år, nedsættes pensionen med 10 pct. for hvert år. Nedsættelsen sker månedsvi.

Lovforslaget

§ 9. Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år, jf. dog stk. 4 og 5, og udbetales månedsvi forud. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension, jf. § 19, stk. 2, udbetales enten for længere perioder ad gangen eller som kapitaliserede engangsbeløb. Regler til bestemmelse af kapitaliseringsværdier fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. § 18. Ved kapitaliseringen anvendes samme forventede restlevetid for mænd og kvinder.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

Stk. 4. Ønskes tillægspension udbetalt fra et tidspunkt, der ligger efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med en forhøjelsesprocent for hver måned udbetalingen udskydes, regnet fra det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år. Forhøjelsen beregnes i forhold til den pension medlemmet ville have været berettiget til for den foregående måned. For pension optjent før 1. januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,8 pct. pr. måned. For pension optjent fra 1. januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,6 pct. pr. måned.

Stk. 5. Til personer, der er fyldt 60 år den 1. juli 1999 eller senere, kan tillægspension efter anmodning udbetales før det fyldte 67. år, dog ikke før det fyldte 65. år. Ønskes tillægspension udbetalt fra et tidligere tidspunkt end det 67. år, nedsættes pensionen med en nedsættelsesprocent for hver måned pension ønskes udbetalt før det 67. år. Nedsættelsen beregnes i forhold til den pension medlemmet ville have været berettiget til for den efterfølgende måned. For pension optjent før 1. januar 2002 er nedsættelsesprocenten 0,8 pct. pr. måned. For pension optjent fra 1. januar 2002 er nedsættelsesprocenten 0,6 pct. pr. måned.

Stk. 6. Hvis arbejdsministeren ændrer rentesatsen, jf. § 8 b, stk. 2, kan bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension ændre forhøjelsesenholdsvis nedsættelsesprocenten i stk. 4 og 5 for så vidt angår pension optjent efter ændringen af rentesatsen.

*Gældende formulering***§ 12.***Stk. 1-3. ---*

Stk. 4. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år, eller fra det tidspunkt, hvor vedkommende har udnyttet retten efter § 9, stk. 5, kun den del af pensionsydelsen efter stk. 3, der sammenlagt med pensionsydelsen efter § 11, stk. 3, overstiger den efterlevendes eventuelle egenpension (inklusive bonuspension), jf. kapitel 3. Er den efterlevende ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved beregningen af egenpensionen forventede bidrag indtil 67-året, beregnet på grundlag af den forudgående bidragsbetaling.

*Stk. 5. ---***§ 13. ---**

Stk. 2. Til efterlevende ægtefæller, som er født den 1. juli 1930 eller senere, efter medlemmer, der er døde før den 1. juli 1992, udbetales der ved den efterlevendes 62. år et engangsbeløb, jf. stk. 3.

*Stk. 3. ---**Stk. 4. ---*

Stk. 5. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år eller fra det tidspunkt, hvor vedkommende har udnyttet retten efter § 9, stk. 5, dog kun den del af pensionsydelsen, jf. stk. 3, der overstiger ægtefællens egenpension (inklusive bonuspension, jf. kapitel 3). Er den efterlevende ægtefælle ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved beregningen af egenpensionen forventede bidrag indtil 67-året, beregnet på grundlag af den forudgående bidragsindbetaling.

*Stk. 6. ---**Lovforslaget***§ 12.***Stk. 1-3. ---*

Stk. 4. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år, eller fra det tidspunkt, hvor vedkommende har udnyttet retten efter § 9, stk. 5, kun den del af pensionsydelsen efter stk. 3, der sammenlagt med pensionsydelsen efter § 11, stk. 3, overstiger den efterlevendes eventuelle egenpension (inklusive bonuspension), jf. kapitel 3. Er den efterlevende ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved beregningen af egenpensionen bidrag vedrørende tiden indtil 1. januar 2002.

*Stk. 5. ---***§ 13. ---**

Stk. 2. Til efterlevende ægtefæller, som er født den 1. juli 1930 eller senere, efter medlemmer, der er døde før den 1. juli 1992, udbetales der et engangsbeløb, jf. stk. 3.

*Stk. 3. ---**Stk. 4. ---*

Stk. 5. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år eller fra det tidspunkt, hvor vedkommende har udnyttet retten efter § 9, stk. 5, dog kun den del af pensionsydelsen, jf. stk. 3, der overstiger ægtefællens egenpension (inklusive bonuspension, jf. kapitel 3). Er den efterlevende ægtefælle ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved beregningen af egenpensionen bidrag vedrørende tiden indtil 1. januar 2002.

Stk. 6. ---

Stk. 7. For engangsbeløb efter stk. 1, hvor dødsfaldet sker efter den 1. januar 2002, gælder det samme som nævnt i § 11, stk. 4.

Stk. 8. Begæring om engangsbeløb efter stk. 2, skal være indgivet senest ved den efterlevende ægtefælles 67. år, men ikke tidligere end den 1. januar 2007.

*Gældende formulering***§ 14 a. ---**

Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte regler for beregning og udbetaling af engangsbeløb efter §§ 11, 11 a, 12 og 13 samt beregning af egenpension efter § 12, stk. 4, og § 13, stk. 5. Bestyrelsen fastsætter med Finanstilsynets godkendelse regler for bestemmelse af kapitaliseringsværdier.

Kapitel 4

*Ydelser ved dødsfald**Lovforslaget***§ 14 a. ---**

Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte regler for beregning og udbetaling af engangsbeløb efter §§ 11, 11 a, 12 og 13 samt beregning af egenpension efter § 12, stk. 4, og § 13, stk. 5. Bestyrelsen fastsætter regler for bestemmelse af kapitaliseringsværdier, jf. § 18.

Kapitel 4

Ydelser ved dødsfald (ATP-bidrag vedrørende tiden før den 1. januar 2002)

Kapitel 4 a

*Ydelser ved dødsfald (ATP-bidrag vedrørende tiden fra den 1. januar 2002)**Ydelser til ægtefæller og samlevende*

§ 14 b. Til efterlevende ægtefæller eller samlevende efter medlemmer af tillægspensionsordningen, udbetales der ved medlemmets død et engangsbeløb på 40.000 kr. Retten til engangsbeløbet for ægtefæller berøres ikke af, at separation mellem ægtefællerne har fundet sted.

Stk. 2. Som samlevende anses personer, der har fælles bopæl og kan indgå ægteskab med hinanden. For at opnå ret til en ydelse efter stk. 1, skal de samlevende ved en skriftlig notering hos Arbejdsmarkedets Tillægspension have indsat hinanden som modtager af denne ydelse. Samlivet, jf. 1. pkt., skal bestå på tidspunktet for noteringen hos Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det er endvidere en betingelse, at samlivet har bestået i mindst 2 år forud for dødsfaldet. I tilfælde af samleverens institutionsophold skal kravet om fælles bopæl i 4. pkt., have været opfyldt forud for opholdet.

Stk. 3. Ydelse efter stk. 1, kan udbetales til en efterlevende efter et medlem, der har været medlem af tillægspensionsordningen i sammenlagt mindst 2 år og som derudover har betalt bidrag svarende til 2 årsbidrag i henhold til § 4 a eller § 15, stk. 1.

Stk. 4. Beløbet i stk. 1, kan reguleres af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 5. Engangsbeløb efter denne bestemmelse, der ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet, tilfalder Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.

§ 14 d. Ægtefæller efter medlemmer af tillægspensionsordningen, der har ret til et beløb efter § 11 og § 12 og samtidig har ret til et beløb efter § 14 b, har alene ret til at få udbetalt det højeste af disse beløb.

Børneydelse

§ 14 e. Til børn efter medlemmer af tillægspensionsordningen, udbetales der ved dødsfald et engangsbeløb. Beløbet udgør for hvert barn under 21 år 40.000 kr.

Stk. 2. For børn under 18 år, udbetales beløbet til værgen for det eller de berettigede børn.

Stk. 3. Ydelse efter stk. 1, kan udbetales til børn efter medlemmer, der har været medlemmer af tillægspensionsordningen i sammenlagt mindst 2 år og som derudover har betalt bidrag svarende til 2 årsbidrag i henhold til § 4 a eller § 15, stk. 1.

Stk. 4. Beløbet efter stk. 1, kan reguleres af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 5. Engangsbeløb efter denne bestemmelse, der ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet, tilfalder Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 14 f. Børn efter medlemmer af tillægspensionsordningen, der har ret til et beløb efter § 11 a og samtidig har ret til et beløb efter § 14 e, har alene ret til at få udbetalt det højeste af disse beløb.

*Gældende formulering***§ 16. (Ophævet)****§ 17 g.***Stk. 1-4. - - -*

Stk. 5. For ATP-bidrag indbetalt i henhold til § 2 a, stk. 1 og 2 samt stk. 3, for så vidt angår lønmodtagere, der modtager godtgørelse, medregnes ved fordelingen halvdelen af de i medfør af disse bestemmelser indbetalte bidrag. ATP-bidrag indbetalt i henhold til § 4 a, stk. 4 og 5, reguleres til brug for beregningen efter stk. 3 og 4 efter forholdet mellem bidrag efter § 15 og bidrag efter § 4 a, stk. 4, respektiv stk. 5.

*Stk. 6-8. - - -***Kapitel 6***Forsikringsplan og reguleringsbestemmelser*

§ 18. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal udarbejde en forsikringsplan, som skal indeholde oplysninger om ordningens forsikringstekniske beregningsgrundlag samt regler (bonusregulativ) for anvendelse af overskud til forhøjelse af de aktuelle og fremtidige pensioner.

Stk. 2. Forsikringsplanen og ændringer heri skal anmeldes til Finanstilsynet.

Lovforslaget

§ 14 g. Udbetaling af engangsbeløb efter §§ 14 b og 14 e sker efter anmodning fra den berettigede.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte regler for beregning og udbetaling af engangsbeløb efter §§ 14 b og 14 e.

§ 16. For alle bidragsbetalende medlemmer beregnes årligt et beløb, der fradrages forlods i det enkelte medlems indbetalte pensionsbidrag før beregning af pension efter § 8 b. Det beregnede beløb er sammensat af

- et beløb, der dækker dødsfaldsydelsen efter § 14 b i det enkelte bidragsår, og
- et beløb, der sikrer opretholdelse af dækningen efter § 14 b i de perioder, hvor der ikke betales tilstrækkelige bidrag til at dække det nævnte fradrag.

§ 17 g.*Stk. 1-4. - - -*

Stk. 5. For ATP-bidrag indbetalt i henhold til § 2 a, stk. 1-2 og stk. 3, for så vidt angår lønmodtagere, der modtager godtgørelse eller jobrotationsydelse, samt stk. 5 og 6, medregnes ved fordelingen halvdelen af de i medfør af disse bestemmelser indbetalte bidrag. ATP-bidrag indbetalt i henhold til § 4 a, stk. 4 og 5, reguleres til brug for beregningen efter stk. 3 og 4 efter forholdet mellem bidrag efter § 15 og bidrag efter § 4 a, stk. 4, respektiv stk. 5.

*Stk. 6-8. - - -***Kapitel 6***Pensions- og hensættelsesgrundlag*

§ 18. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal anmelde et pensionsgrundlag til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget tages i anvendelse. Det samme gælder enhver efterfølgende ændring i grundlaget. Pensionsgrundlaget skal indeholde angivelse af

- grundlaget for beregning af egenpensionsoptjening, jf. kapitel 3,
- grundlaget for beregning af ydelser ved dødsfald, jf. kapitel 4 og 4 a, og

Bilag til f. t. l. vedr. Arbejdsmarkedets Tillægspension

Gældende formulering

§ 19. Hvert år foretages en aktuarmæssig opgørelse over status for Arbejdsmarkedets Tillægspension i overensstemmelse med den anmeldte forsikringsplan.

Stk. 2. Såfremt status giver grundlag herfor, skal der ske en forhøjelse af de aktuelle og de fremtidige pensioner.

Stk. 3. Såfremt status giver grundlag for en nedsættelse af pensionsbeløbene, skal bestyrelsen fremkomme med en indstilling til arbejdsministeren om at nedsætte pensionerne for fremtidige pensionister efter § 4 a.

§ 24 b. Den ansvarshavende aktuar skal påse, at Arbejdsmarkedets Tillægspension overholder sin forsikringsplan. Den ansvarshavende aktuar har ret til af direktøren at forlange alle oplysninger, som er nødvendige for udøvelsen af hvervet.

Lovforslaget

3) regler for fordeling af det realiserede resultat til medlemmerne og andre berettigede.

Stk. 2. Det anmeldte pensionsgrundlag skal baseres på betryggende forudsætninger om beregningselementerne, og det skal være rimeligt overfor medlemmerne og andre berettigede.

Stk. 3. Der skal tilstræbes en langsigtet bonuspolitik, der sikrer pensionernes realværdi.

Stk. 4. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere bestemmelser om de i stk. 1-3 nævnte forhold.

§ 19. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal anmelde et hensættelsesgrundlag til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget tages i anvendelse. Det samme gælder enhver efterfølgende ændring i det nævnte grundlag. Hensættelsesgrundlaget skal indeholde angivelse af beregningsgrundlaget til opgørelse af pensionshensættelserne.

Stk. 2. Hensættelsesgrundlaget skal fastsættes således, at hensættelserne må anses for tilstrækkelige til, at Arbejdsmarkedets Tillægspension kan opfylde sine pensionsforpligtelser.

Stk. 3. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere bestemmelser om de i stk. 1-2 nævnte forhold.

§ 24 b. Den ansvarshavende aktuar skal påse, at Arbejdsmarkedets Tillægspension overholder det anmeldte pensions- og hensættelsesgrundlag, herunder at pensions- og hensættelsesgrundlaget til enhver tid er i overensstemmelse med de i § 18, stk. 1-3 og § 19, stk. 1-2, nævnte krav. Den ansvarshavende aktuar skal i denne forbindelse gennemgå det aktuarmæssige indhold i Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiviteter og materiale i øvrigt.

Gældende formulering

Stk. 2. Finanstilsynet kan kræve de oplysninger af den ansvarshavende aktuar, som er nødvendige til bedømmelse af Arbejdsmarkedets Tillægspensions økonomiske stilling. Den ansvarshavende aktuar skal omgående indberette til Finanstilsynet om enhver tilsidesættelse af Arbejdsmarkedets Tillægspensions forsikringsplan.

Stk. 3. Den ansvarshavende aktuar skal årligt indsende en beretning til Finanstilsynet, herunder den i § 19, stk. 1, nævnte aktuarmæssige opgørelse.

Stk. 4. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere bestemmelser om de i stk. 1-3 nævnte forhold.

§ 26. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension skal forvalte fondsmidlerne således, at de bliver til størst mulig gavn for tillægspensionsordningen. Ved midlernes placering skal herved tilstræbes en betryggende sikkerhed, en opretholdelse af midlernes realværdi samt højst mulig forrentning.

Stk. 2. Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler skal være anbragt i følgende kategorier af aktiver:

- 1) obligationer eller gældsbreve udstedt af eller garanteret af regeringer eller regionale myndigheder i zone A, jf. bilag A,

---

Stk. 3-13. ---

§ 27. Finder Finanstilsynet på baggrund af den i § 19, stk. 1, omhandlede aktuarmæssige opgørelse ikke, at Arbejdsmarkedets Tillægspension på det foreliggende grundlag fuldt ud vil kunne fyldestgøre sine forpligtelser, afgiver Finanstilsynet efter at have forhandlet med Arbejdsmarkedets Tillægspension indberetning herom til arbejdsministeren.

Lovforslaget

Stk. 2. Den ansvarshavende aktuar skal omgående indberette enhver tilsidesættelse af de i stk. 1, nævnte forhold til Finanstilsynet. Den ansvarshavende aktuar har ret til af direktøren at forlange alle oplysninger, som er nødvendige for udøvelsen af hvervet. Finanstilsynet kan kræve de oplysninger af den ansvarshavende aktuar, som er nødvendige til bedømmelse af Arbejdsmarkedets Tillægspensions økonomiske stilling.

Stk. 3. Den ansvarshavende aktuar skal årligt indsende en beretning til Finanstilsynet. Denne beretning skal indeholde en aktuarmæssig opgørelse af status i Arbejdsmarkedets Tillægspension i overensstemmelse med det anmeldte hensættelsesgrundlag.

Stk. 4. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere bestemmelser om de i stk. 1-3, nævnte forhold.

§ 26. Bestyrelsen og direktøren er forpligtet til at anbringe Arbejdsmarkedets Tillægspensions kapital på en hensigtsmæssig og for medlemmerne tjenlig måde, således at der er betryggende sikkerhed for, at Arbejdsmarkedets Tillægspension til enhver tid kan opfylde sine forpligtelser. Ved midlernes anbringelse skal der tilstræbes en opretholdelse af midlernes realværdi.

Stk. 2. Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler skal være anbragt i følgende kategorier af aktiver:

- 1) obligationer eller gældsbreve udstedt af eller garanteret af regeringer eller regionale myndigheder i zone A, jf. bilag B,

---

Stk. 3-13. ---

§ 27. Finder Finanstilsynet, at kravene i kapitel 6 ikke er overholdt, afgiver Finanstilsynet efter at have forhandlet med Arbejdsmarkedets Tillægspension indberetning herom til arbejdsministeren.

Gældende formulering

§ 27 c. Finanstilsynet afgiver en årlig beretning om tilsynet med Arbejdsmarkedets Tillægspension til arbejdsministeren.

Stk. 2. Finanstilsynet skal endvidere på baggrund af en gennemgang af den i § 19, stk. 1, nævnte opgørelse afgive en særskilt indberetning til arbejdsministeren. Arbejdsmarkedets Tillægspension underrettes om indberetningens indhold.

§ 36. Indsigelser mod størrelsen af de for et medlem konterede bidrag kan ikke fremsættes, når der er forløbet 3 år efter modtagelsen af kontoudskrift fra Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende bidraget.

Stk. 2. ---

Lovforslaget

§ 27 c. Finanstilsynet afgiver til arbejdsministeren en årlig beretning om tilsynet med Arbejdsmarkedets Tillægspension og en særskilt beretning baseret på en gennemgang af den ansvarshavende aktuars beretning om den aktuar-mæssige status i Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. § 24 b, stk. 3. Arbejdsmarkedets Tillægspension underrettes om beretningernes indhold.

§ 36. Indsigelser mod størrelsen af de for et medlem konterede bidrag kan ikke fremsættes, når der er forløbet 3 år efter modtagelsen af kontoudskrift fra Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende bidraget. I andre tilfælde kan indsigelse ikke fremsættes, når der er forløbet 5 år fra det tidspunkt, hvor et evt. bidrag skulle have været indbetalt til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. ---

Til lovforslag nr. L 173. Skriftlig fremsættelse (22. februar 2001)

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Grundlagsrente, tarifysystem, dødsfaldsydelser).

(Lovforslag nr. L 173).

Med det foreliggende lovforslag gennemføres en omlægning af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Omlægningen tager udgangspunkt i anbefalingerne fra en arbejdsgruppe, der blev nedsat af regeringen i juni 1999. I arbejdsgruppen har siddet repræsentanter fra Økonomiministeriet, Finansministeriet, Arbejdsministeriet, Finanstilsynet og ATP.

Baggrunden for arbejdsgruppens nedsættelse var de seneste års generelle fald i renteniveaet. Dette fald har ført til nedsættelse af den maksimalt tilladte grundlagsrente ved nytægning af pensionsaftaler i livforsikringsselskaber m.v. til i dag 2,0 pct. Det var vurderingen, at man også for ATP burde overveje en ændring af den p.t. gældende lovfastsatte "grundlagsrente" på 4,5 pct.

Omlægningen af ATP omfatter fire hovedelementer:

1. En nedsættelse af grundlagsrenten fra 4,5 pct. til 2 pct. Nedsættelsen svarer til den maksimale grundlagsrente for øvrige pensionsordninger. Samtidig sikrer en grundlagsrente i denne størrelsesorden bedst muligt en relativ værdifasthed af pensionstilsgagn og pensioner.

2. ATP baseres fremover på et tarifgrundlag, så optjening af pensionsret bliver aldersafhængigt. Det betyder, at der bliver en direkte sammenhæng mellem den omkostning, der er ved at afgive et løfte om pension og det bidrag, medlemmet betaler.
3. For at sikre de mest hensigtsmæssige investeringsmuligheder for både den nuværende ATP-ordning (4,5 pct.'s ordningen) og den nye ATP-ordning (2 pct.'s ordningen), oprettes der et formuefællesskab mellem de to ordninger. Formuefællesskabet indebærer bl.a. en samlet investeringspolitik og -strategi. Inden for formuefællesskabet tages der højde for forskellene i bl.a. grundlagsrente gennem en regnskabsmæssig adskillelse af rettighederne og en differentieret bonuspolitik.
4. Nedsættelsen af grundlagsrenten giver anledning til en omlægning og modernisering af dødsfaldsydelserne (ægtefælle- og børneydelser) i ATP. Ændringerne betyder bl.a. en opprioritering af børneydelser i forhold til ægtefælleydelser, at ægtefælleydelser bliver aldersuafhængig og at ægtefælleydelserne også omfatter samlevende.

Lovforslaget indeholder herudover en række tekniske og konsekvensmæssige ændringer.

Loven træder i kraft den 1. januar 2002.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.